

خانه جواهری، میزبان پیشه‌های هنری اصفهان

ساخته‌های استاد دیواندری، طرح‌هایی تازه در هنر شیشه‌گری است

پرنده، یکی از پرتکرارترین فرم‌ها در آثار استاد دیواندری است

استاد جواد دیواندری، از هنرمندان خلاق هنر شیشه‌گری در اصفهان

حجم‌های شیشه‌ای به کمک حرارت و دمیدن در آن‌ها، فرم می‌گیرند

وسعت سال‌های عمرتان؛ به‌خصوص در رشته شیشه‌گری، اجرای ایده زمان چندان زیادی نمی‌برد، این پرورش ایده است که زمان زیادی لازم دارد و اصل هم این بخش از کار است. ایده‌ها در واقع حاصل مشاهده‌ها و تجربه‌هایی است که آرام آرام در ذهن رسوب می‌کند و در ناخودآگاه به طرح تبدیل می‌شود و خود را نشان می‌دهد».

ارتباط حسی فراتر از خود اثر

او در خصوص تکنیک و ویژگی برجسته آثارش می‌گوید: «در ساخت و طراحی این آثار به سمت مجسمه‌سازی و هنرهای تجسمی رفته‌ام و این بازخورد در سخنان اساتید و هنرمندانی بوده که آثارم را دیده‌اند. سعی‌ام این بوده ساخته‌ها را هنرمحور خلق کنم، برایم مهم است تکرار در کار نباشد، در هنرهای تجسمی ابجدی که در یک اثر به مخاطب ارائه می‌شود، زیاد است و این تفاوت هنرهای تجسمی با صنایع دستی است؛ در هنرهای تجسمی مثلاً در ساخت یک تندیس، شما ممکن است صدای اثر را بشنوید به این معنا که با دیدن آن اثر در ذهن شما صدایی تداعی می‌شود. به اذعان مخاطبان، این موضوع در مورد برخی آثار من اتفاق افتاد و مخاطب، این را اذعان کرد که گویی شلوغی صدای پرنده‌ها یا صدای شیشه اسب‌ها را حین مشاهده اثر می‌شنود، بدون اینکه صدایی در کار باشد؛ تجربه‌ای که در دیدن آثار صنایع دستی ندارید مگر به‌ندرت؛ در هنرهای تجسمی اگر طراحی هنرمند قوی باشد، حسی که انتقال می‌دهد و مفهومی که پشت اثر است، ارتباط حسی را فراتر از خود اثر برقرار می‌کند».

قربابت شیشه و آتش

بازی رنگ و نور، چالش عنصر و ماده با ذهن، عجین شدن شیشه با حرارت و آتش و نقش و فرم دادن به آن، قربابت و ترکیب متناقض و جالبی است که در واقع همان مراحل کار در کارگاه شیشه‌گری جواد دیواندری است؛ آنچه او «درونی کردن ایده‌ها» می‌نامد و در توصیفش می‌گوید: «هنرمند، انرژی طبیعی عناصر، حس دریافتی از طبیعت، پرنده، درخت، فرم‌ها و... را می‌فهمد و به درون می‌آورد» و تأکید می‌کند: «این‌ها چیزهایی است که باید در حوزه آموزش، هنرجو را با آن آشنا کنیم. نوع نگاه و درک و پذیرش هنرجو از پیرامون و طبیعت، آموزه‌هایی است که موجب می‌شود نگذاریم حاشیه‌ها بر اصل غلبه کند؛ هنرمندی با این نگرش اجازه نمی‌دهد اصالت کارها به بهانه اقتصاد هنر، لطمه ببیند و هنر را با سرمایه‌داری، واسطه‌گری، بازاری‌سازی و تولید انبوه یکی نمی‌کند».

جواد دیواندری که تاکنون چهار بار نشان ملی هنر دریافت کرده، در دانشگاه هنر اصفهان در رشته شیشه‌گری مشغول به تدریس بوده و برگزیده جشنواره ملی فجر صنایع دستی و هنرهای سنتی در سال ۹۹ است، معتقد است: «واژه تولید برانزده هنرمند نیست، تولید برای کالای مصرفی استفاده می‌شود، بماند که تشویق به تولید همان تشویق به مصرف‌گرایی است. تشویق هنرمند صنایع دستی به تولید صرف، این عزیزان را آهسته آهسته به سمت صنعتی شدن می‌کشاند و این می‌شود که کارگاه‌های صنایع دستی برای عقب نیفتادن از بازار، ناچار کارگاه را به ابزار آلات ماشینی تجهیز کرده‌اند».

ادامه می‌دهد: «هنرمند باید کار پدی و اصیل داشته باشد نه اینکه در ساخت اثر نیمه ماشینی رقابت کند، هنرمند باید به خلق تکنیک جدید تشویق شود، تکنیکی که هنرمند را از ابزار و ماشین آلات فاصله دهد و اصالت پدی بودن کار حفظ شود. هنر و هنرمند ما باید از این درجا زدن فاصله بگیرد. ممارست در هنر، با تکرار فرق دارد. گردشگر و مخاطب جهانی این تفاوت را می‌فهمد و ارزش‌گذاری می‌کند، حال اگر به شناخت هم نرسید و ما اثر بی‌ارزشی به او ارائه دادیم این از بی‌مسئولیتی و تهی بودن مادر برابر جایگاه هنر این سرزمین است. هنوز تفاوت مفهوم ایده، خلافت و احیا را نفهمیده‌ایم و آثار، بی‌هویت شده‌اند. هویت، بروز رسوبات نشست در جان و کالبد یک هنرمند در طول سال‌ها زندگی است، هویت ظاهر ندارد، حس واقعی و شفاف اثر هنرمند است، نه کلام و ظاهر سرد و بی‌روح اثر؛ هویت، بروز است و اثر هنرمند است که باید هویت را نشان بدهد، نه کلام او؛ هنرمند باید کار خودش را بکند و مدیریت کار خودش را و هر دو باید در راستای حفظ و ارتقای جایگاه هنر در تلاش باشند نه خلاف آن».

غروب است و در جبهه شرقی خانه تاریخی جواهری می‌توان نمای زیبایی از مسجد جامع عتیق را دید؛ لذت سیر و سلوک در دنیای هنرمندانه شیشه و شیشه‌گری را می‌توان با عیش تماشای مسجد جامع عتیق، این بنای بی‌نظیر و این هنر اصیل تکمیل کرد.